

[Holger Andersen.]

fæles Neutralitetsforanstaltninger og Forhold, der hermed maatte staa i Forbindelse, ikke noget som helst andet.

Første Næstformand (Pinstrup): Det ærede Medlem Hr. Holstein har Ordet for en kort Bemærkning.

Holstein: Saa kan jeg altsaa konstatere, at den højtærede Udenrigsminister mener, at det er en statspolitisk Interesse at opretholde et Militærvæsen til 18 Mill. Kr. til Bekæmpelse af mindre, tilfældige Neutralitetskrænkelser, men ikke mener, at det er en statspolitisk Interesse at imødegaa og bekæmpe Angreb, der direkte krænker Danmarks Suverænetet og Eksistens som selvstændig Stat.

J. P. Larsen: Jeg skal ikke forlænge denne Debat synderligt; de to højtærede Ministre har svaret ret indgaaende paa, hvad der fra anden Side er fremført overfor det foreliggende Lovforslag. Men der er dog et Par Bemærkninger, jeg godt kunde lide at fremsætte, og jeg har da først et Par Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Parkov, der paa Forhandlingernes første Dag, da jeg havde berørt Hr. J. C. Christensens Standpunkt fra 1899, udtalte — det staar i Fortrykket Sp. 1875:

„Naar man overfor en Vælgerbefolkning paa Møder fremsætter en saadan Udtalelse, saa forekommer det mig, at man svigter det Ansvar, man har til at oplyse; til at retlede, og ikke til at vildlede, for man maatte ellers i umiddelbar Fortsættelse deraf sige: Ja, men det var den Gang — Hr. Christensen ændrede ganske den Opfattelse“.

Deri har det ærede Medlem ganske Ret. J. C. Christensen ændrede sin Opfattelse, men jeg er mig ikke bevidst i nogen Maade, hverken paa dette Sted eller paa Møder, at have søgt at optræde vildledende. Jeg udtalte paa denne Behandlings første Dag Sp. 1845:

„Det store Vælgerflertal staar den Dag i Dag paa samme Standpunkt i Forsvarssagen som J. C. Christensen, da han i 1899 i dette Ting udtalte som sin Formening, at vi ikke kan værne, men kun konstatere vor Neutralitet.“

Det var det, jeg bemærkede desangaaende, og paa samme Maade har jeg udtalt mig ved de Vælgermøder, som jeg har deltaget i. Og at jeg har Ret i den Betragtning, forekommer det mig rigtignok, at Valgdagens

Resultat er et tydeligt talende Vidnesbyrd om.

Mit Parti og dets Talere har aldrig overfor Befolkningen lagt Skjul paa, at J. C. Christensen senere ændrede sit Syn; det er vi fuldkommen klar over. Og gennem en ikke saa helt kort Aarrække, navnlig foran Valgene i 1906, 1909 og 1910, bebrejdede vi netop J. C. Christensen og Venstre, at de havde foretaget denne Frontforandring. Jeg erindrer f. Eks. ganske tydeligt, at det ærede Medlem og jeg paa Vælgermøder i Frederiksværk-Kredsen i 1906 tog os en lille rask Diskussion om dette Forhold, hver ud fra sit Synspunkt ganske vist. Vi forfægtede begge vore Synspunkter, men overfor Vælgerbefolkningen blev det ingenlunde holdt hemmeligt, at J. C. Christensen havde ændret sit Syn.

Derfor afviser jeg ganske det ærede Medlems Bebrejdelse for, at jeg skulde have vildledet eller gjort Forsøg paa at vildlede, som ganske ubeføjet. At tilføje noget, som det ærede Medlem mente, jeg skulde have gjort, fandt jeg ingen Anledning til paa dette Sted, idet jeg tør forudsætte, at samtlige Medlemmer her kender den politiske Historie paa et saa vigtigt Punkt.

Hermed mener jeg at have fastslaaet, at det er ganske uberettiget, naar det bebrejdes mig, at jeg har forsøgt at vildlede nogen; det har ikke været min Hensigt, og det har jeg heller ikke gjort.

Saa kunde det ærede Medlem Hr. Parkov maaske forlange, at jeg nærmere skulde begrunde, hvorfor jeg nærer den Tro, at det store Flertal af Vælgerbefolkningen slutter sig til vor Opfattelse angaaende Muligheden af at forsvare vor Neutralitet, og det skal jeg gerne gøre Forsøg paa at klargøre. Denne min Tro grunder jeg nemlig paa den Omstændighed, at Vælgerne i stadig stigende Tal har givet Tilslutning til vort Parti, der gennem Aarene netop har holdt fast ved det Standpunkt, som Hr. J. C. Christensen og Venstre havde i 1899, men senere — efter min Formening til ubodelig Skade for mangt og meget her i vort Land — har forladt. Det forekommer mig, at sidste Valgdag med tørre Tal tilstrækkeligt beviser, at denne Antagelse er rigtig, og det skal for øvrigt ogsaa nok vise sig i Fremtiden.

Baade det ærede Medlem Hr. Parkov og det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen var inde paa at omtale Begrebet den almindelige Værnepligt; det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen mente, at Værnepligten ikke for Venstre var noget Dogme, og heri kunde